

RIPPIJUMALANPALVELUS

Paastonaikoihin ja erityisesti hiljaiseen viikkoon on perinteisesti kuulunut ripillä käyminen. Myöhempinä aikoina sen on korvannut rippijumalanpalvelus tai yhteinen rippi. Yksityisen ripin käyttö säilyi kuitenkin pitkään näiden jumalanpalvelusmuotojen rinnalla. Tämän päivän ihminen kantaa usein tunnollaan nimetöntä ahdistusta tai määrättyyn asiaan liittyvää konkreettista syyllisyyttä. Rippijumalanpalvelus tarjoaa mahdollisuuden ahdistuksen käsittelemiseen ja evankeliumista nousevan vapauttavan sanan vastaanottamiseen.

Rippijumalanpalvelus ei sisällä ehtoollista, vaan on luonteensa mukaisesti sanajumalanpalvelus.

Rippijumalanpalvelusta on luontevaa viettää kirkkovuoden paastonaikoina. Erityistilanteessa rippijumalanpalvelusta voidaan viettää myös seurakunnan pääjumalanpalveluksena.

Rippijumalanpalvelusta voidaan viettää myös pienryhmissä, jolloin sen sisällössä otetaan huomioon mukana olevien elämäntilanne.

Rippijumalanpalveluksen virret valitaan ensisijaisesti virsikirjan osastosta Katumus ja rippi. Paastonaikana voidaan käyttää Kristuksen kärsimys ja kuolema -osastoa sekä adventtiaikana adventtivirsiä (esim. virsi 12).

Seurakuntalaisia voidaan ohjata jäämään paikoilleen kirkon penkkiin jumalanpalveluksen jälkeen, jos he toivovat yksityistä sielunhoitoa tai rippiä.

I Johdanto

Alkuvirsi

Jumalanpalvelus on luontevinta aloittaa hiljaisuudella. Sen sijasta voi olla virsi, esimerkiksi 207, 206 tai 370: 1-4. Virren sijasta voidaan käyttää kuorolaulua tai soitinmusiikkia.

1. Alkusiunaus

Siunaus

Sävelmäsarjat 1-3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1-3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

tai

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

2. Johdantosanat

Johdantosanat voidaan laatia vapaasti. Niissä otetaan huomioon päivän ja jumalanpalveluksen erityisluonne.

Rakkaat ystävät. Parannus ja mielenmuutos on tie Jumalan lasten vapauteen, Jumalan valtakuntaan. Vapahtajamme kuvaa Jumalan valtakuntaa kallisarvoisena helmenä, jonka kauppias löysi. Löydettyään helmen hän myi koko omaisuutensa saadakseen sen omakseen. Hylätäkäämme mekin kaikki se, mikä vieroittaa meidät Jumalan valtakunnasta ja suunnatkaamme mieleemme eteenpäin, Jumalan lupaamaan uuteen elämään.

tai

Rakkaat ystävät Jeesuksessa Kristuksessa.

Olemme koolla Jumalan kasvojen edessä. Hänen sanansa valossa näemme itsemme selvästi ja totuudellisesti. Kohtaamme asioita, jotka ahdistavat meitä. Saamme tutkia itseämme kuitenkin Jumalan armahtavan sanan avulla. Evankeliumin sana puhdistaa meidät ja rohkaisee uuteen elämään. Saamme luottaa psalminkirjoittajan tavoin: ”Minun silmäni katsovat alati Herraan, hän päästää jalkani ansasta. Käänny puoleeni ja ole minulle armollinen, sillä minä olen yksin ja avuton. Lievitä sydämeni tuska, ota pois minun ahdistukseni. Katso minun kärsimystäni ja vaivaani ja anna anteeksi kaikki syntini.”

3. Psalmi

Voidaan käyttää kirkkovuoden ajankohdan mukaista psalmia tai jotakin seuraavista: Psalmi 6; 32; 38; 43: 2–5; 51: 3–6, 12–14; 57: 2–4, 11–12; 102; 106: 6–10, 13–14, 19–22; 130; 143. Psalmi voidaan toteuttaa virttenä, esimerkiksi 284, 267, 268, 283. Psalmiin sijasta voidaan lukea Dan. 9: 18–19.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Psalmisävelmät, Jumalanpalvelusten kirja s. 454. Psalmiin kertosaiteita, Jumalanpalvelusten kirja s. 467 (virsi- ja laulukirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 761–790).

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana 5:nnestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

– psalmi

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Amen.

4. Rukousjakso

Voidaan lukea paastonajan tai kärsimysajan Kyrie-litania ja päivän rukous.

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea. Litanciasävelmät s. 485.

Niiden sijasta voidaan lukea yhteinen esirukous, esimerkiksi Jumalanpalvelusten kirjan rukous nro 9 (s. 260) tai 10 (s. 261) tai litania (s. 269, virsi- ja laulukirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 719), joka voidaan laulaa myös virttenä (virsi 391). Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Yhteisenä esirukouksena voidaan käyttää myös virttä (esim. 174, 391, 436: 3–5, 439: 2–4, 440: 3–5, 442, 449, 501 tai 603).

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Kyrie-litania

Adventtiaikana

- E** Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi kaikkialle toivon ja rauhan ilosanoman.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
että hän kuulisi kärsivien rukoukset.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi apunsa sinne,
missä masennus pimentää toivon.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

Paastonaikana

Tuhkakeskiviikosta lähtien.

- E** Rukoilkaamme Vapahtajaa,
joka meidän tähtemme tuli köyhäksi,
että hän köyhyydessään näyttäisi meille rikkautemme.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Lunastajaa,
joka ristillä maksoi velkamme,
että hän ristissään näyttäisi meille sovituksemme.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka nousi kuolleista,
että hän ylösnousemuksessaan näyttäisi meille elämämme.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

Kärsimysaikana

5. paastonajan sunnuntaista lähtien.

- E** Rukoilkaamme kärsivää Herraa,
että hän avaisi sydämemme antautumaan rakkauden palveluun.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme häväistyä Kristusta,
että hän murtaisi ylpeät sydämemme

ja avaisi nyrkkiin puristuneet kätemme.

[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme ristille naulittua Herraa,
että hän antaisi meille voimaa kantaa ristiä loppuun asti.

[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

L Kaikkivaltias, laupias Isä,
sinä odotat, että me turvaudumme
kaikessa hädässä sinun apuusi.
Me rukoilemme sinua:
Vahvista meitä sanallasi.
Poista kaikki ahdistus ja pelko,
ettemme menettäisi toivoamme,
vaan löytäisimme lohdutuksen ja voiman.
Tätä pyydämme Herramme Jeesuksen Kristuksen, Poikasi kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

tai

L Armon ja laupeuden Jumala.
Me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus on täyttänyt
koko lain puolestamme.
Ilman häntä emme voisi tulla eteesi.
Tee meistä täysin riippuvaisia
hänen sovitustyöstään.
Totuta meitä noudattamaan tahtoasi,
vaikka emme aina ymmärtäisi sitä.
Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

tai

L Pyhä Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä olet kasteessa ottanut meidät lapsiksesi
ja kutsunut meidät uuteen elämään.
Anna armosi hengen pysyä meissä,
niin että eläisimme aina sinun yhteydessäsi,
synnille kuolleina,
ja olisimme yksi kansa Kristuksessa Jeesuksessa.
Tätä rukoilemme Vapahtajamme nimessä.

S Aa - men, aa - men.

tai

II Sana

5. Lukukappale

Valitaan tilanteeseen sopivia raamatuntekstejä esimerkiksi Neh. 1: (1–3) 4–11; Jes. 61: 1–3; Jer. 7: 23–26; Jer. 14: 7–9; Joel 2: 12–17 (18); Miika 7: 18–19; Sef. 3: 5–13; Room. 2: 1–11; Room. 13: 11–12 (13–14); Ef. 4: 23–32; 1. Piet. 4: 12–19; 1. Joh. 1: 5 – 2: 2; Ilm. 3: 14–22. Voidaan käyttää myös 23 s. helluntaista tekstettä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

6. Vastaus

Vastauksena voi olla virsi, laulu tai soitinmusiikkia.

*7. Evankeliumi

Luetaan tilanteeseen sopiva evankeliumi, esimerkiksi Matt. 11: 20–24; Luuk. 13: (1–5) 6–9; Luuk. 15: 11–32; Luuk. 21: 5–11, 33. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden pyhäpäivän evankeliumia.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee seisten.

– evankeliumi

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

8. Rippisaarna tai katumusmeditaatio

Saarna johdattaa tutkisteluun ja synnintunnustukseen esim. lyhyiden kehotusten, kysymysten tai hiljaisuuden avulla. Tutkistelussa voidaan käyttää apuna perinteisiä katumuspsalmeja 6, 32, 38, 51, 102, 130, 143 tai kymmentä käskyä.

Saarna tai katumusmeditaatio voi päättyä hiljaiseen tutkisteluun. Sen ajaksi voidaan kutsua alttarin ääreen. Polvistuminen alttarin ääreen on osa hiljaista itsetutkistelua ja rukousta. Hiljaisen tutkistelun aikana voi olla soitinmusiikkia.

Ennen rippiä voi olla virsi tai muuta rippiin johdattavaa musiikkia. Voidaan käyttää Ahdistukset ja lohdutus - osaston virsiä tai seuraavia: 191, 359, 590, 598 tai 599.

III Rippi

9. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Jumala on osoittanut meille Jeesuksessa Kristuksessa tien elämään, jotta vaeltaisimme valossa. Me kaikki olemme poikenneet hänen viitoittamaltaan tieltä emmekä voi omin avuin löytää takaisin. Turvaudumme sen tähden siihen, mitä Vapahtaja on tehnyt puolestamme, ja rukoilemme Jumalan anteeksiantoa [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä, Jumalanpalvelusten kirja s. 232.

Muita synnintunnustuksia, Jumalanpalvelusten kirja s. 225 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 700–714).

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 701.

Syvydestä minä huudan sinua, Herra.
 Herra, kuule minun ääneni.
 Tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
 Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
 Herra, kuka silloin kestää?
 Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
 että me eläisimme sinun pelossasi.
 Sen tähden, Jumala,
 ole minulle armollinen hyvydessäsi.
 Pese minut puhtaaksi rikoksestani
 ja anna lankeemukseni anteeksi.
 Sinua vastaan olen rikkonut,
 olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
 Käännä katseesi pois synneistäni
 ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
 Jumala, luo minuun puhdas sydän
 ja uudista minut, anna vahva henki.

tai

Herra, meidän Jumalamme,
 sinä tiedät, millaisia ihmisiä me olemme.
 Emme voi sitä kieltää emmekä salata sinulta.
 Sinä tunnet sydämemme kovuuden,
 sinä tiedät likaiset ajatuksemme ja halumme,
 erehdyksemme ja lankeemuksemme.
 Sinä tunnet sanat ja teot,
 jotka eivät ole tahtosi mukaisia,
 joilla olemme särkeneet keskinäisen rauhan ja sovun

ja aiheuttaneet mielipahaa ja vahinkoa.
 Meidän toivomme on yksin sinun lupauksissasi,
 jotka olet antanut Herrassamme Jeesuksessa Kristuksessa.
 Niihin me luotamme,
 niihin panemme toivomme.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Synninpäästöt, Jumalanpalvelusten kirja s. 232.

– synninpäästö

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Kiitosrukoukset, Jumalanpalvelusten kirja s. 192 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 715–717).

– kiitosrukous

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 717.

Ylistä Herraa, minun sieluni,
 ja kaikki mitä minussa on,
 ylistä hänen pyhää nimeään.
 Ylistä Herraa, minun sieluni,
 älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
 Hän antaa anteeksi kaikki syntini
 ja parantaa kaikki sairauteni.
 Hän päästää minut kuoleman otteesta
 ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.

S Aamen.

***10. Uskontunnustus**

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

Uskontunnustuksena voidaan käyttää myös virttä 167 tai 171. Tällöin virsi (kohta 13) jätetään pois. Vaihtoehtoisia uskontunnustuslauluja, Jumalanpalvelusten kirja s. 249 (virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nrot 731–734).

Apostolinen uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
 Isään, Kaikkivaltiaaseen,
 taivaan ja maan Luojaan,
 ja Jeesukseen Kristukseen,
 Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
 joka sikisi Pyhästä Hengestä,
 syntyi neitsyt Mariasta,
 kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
 ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
 astui alas tuonelaan,
 nousi kolmantena päivänä kuolleista,

astui ylös taivaisiin,
 istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
 ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
 ja Pyhään Henkeen,
 pyhän yhteisen seurakunnan,
 pyhain yhteyden,
 syntien anteeksiantamisen,
 ruumiin ylösnousemisen
 ja iankaikkisen elämän.

11. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

IV Rukous

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät, Jumalanpalvelusten kirja s. 541, virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 805).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
 Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
 Tulkoon sinun valtakuntasi.
 Tapahtukoon sinun tahtosi,
 myös maan päällä niin kuin taivaassa.
 Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
 Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
 niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
 jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
 Äläkä saata meitä kiusaukseen,
 vaan päästä meidät pahasta.
 Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
 Amen.

V Päätös

*13. Ylistys

Ylistysvirtenä voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia: 324: 5–6; 321: 5; 199: 1,2,4.

Ylistysvirsi jätetään pois kiiristorstaina, pitkäperjantaina ja hiljaisena lauantaina.

*14. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmiä, Jumalanpalvelusten kirja s. 508).

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
 Herra kirkastakoon kasvonsa teille
 ja olkoon teille armollinen.

